

1918. április 26. 5 óra 30 perces átvétel

DEBRECEN, 1918.

XXII. ÉVF. 92. SZÁM

PÉNTEK, ÁPRILIS 26.

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hétre 3 korona. Negyedévre 9 korona.
Félévre 18 korona. Egész évre 36 korona.
Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Feladvás szerkesztő és lapfelfelügyelő:
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Kossuth-utca 3. sz. 1. sz. emelet.
(Debreceni Első Takarékpénztár épület).
Egyes szám ára 22 fillér.

Románia sürgeti a békekötést.

Az angolok sikertelen támadása.

A vezérkar jelentése.

Budapest, április 25. Albániában a Devoli felső folyásánál a legutóbbi napokban a francia előretöréseket visszavertük. Délnyugaton nincs ujság.

Németország harcai.

Badendorff első főszállásmester jelentése.

Berlin, április 25. (Nyugati harctér.) A Lys menti csataterében a franciáknak a Vleughthöki magaslat ellen intézett erős ellentámadása az ellenség súlyos veszteségei mellett megfiusult. Helyi küzdelem folyt Bethunétől északnyugatra, Festhubertnél és a Scarpe mindkét oldalán. A Sommetől délre az angolokat és franciákat Villersbrettonneux mellett és attól délre megármadtuk; nehéz küzdelemben egyengette magának az utat gyalogságunk; az ellenség géppuska fészekén át páncélos kocsik határozottan támogatták. Hangard helységet, amelyet sokszor fojt a küzdelem, elfoglaltuk. Az Avre nyugati partján vonalainkat a Castelltől északnyugatra fekvő magaslatoig toltuk előre. Az ellenség az egész nap folyamán a harcmezőn készenlétben levő és a hátulról elősített segélycsapataival heves ellentámadásokat intézett, amelyek véresen összemohottak. A meghódított területen az új folyamán elkezdődött küzdelem folyt; Kétezernél több fogoly maradt kezünkön, négy ágyut és számos géppuskát zsákmányoltunk. A többi harcterről nincs ujság.

Wilson dictator lesz.

Berlin, április 25. Mint a Neue Correspondenz jelelti Newyorkból, a szenatus egy törvényjavaslatot tárgyal, mely felhatalmazza Wilson elnököt a háború korlátlan vezetésére.

Románia sürgeti a békekötést.

Berlin, április 25. Moughitómán román miniszterelnök kérésével fordult a központi hatalmakhoz, hogy sietessék a román békekötést, mert Románia szükségét látja a mielőbbi békének.

Hol kezdődik az új csata?

Genf, április 25. A Havas-ügynökség legutóbbi jelentése megállapítja, hogy eddig nincsenek jelek arra vonatkozólag, hogy melyik frontszakaszon és mikor kezdődik meg ismét a csata. Ugy Hazebrouck, mint Ypern és Amiens ellen is számításba jöhet a német támadás.

Kühlmann és Burián bukaresti utazása.

Bern, április 25. Politikai körökben elterjedt hírek szerint Kühlmann német külügyi államtitkár valószínűleg holnap érkezik Bécsbe, meglátogatja Burián báró külügyminisztert és vele együtt pár napon belül Bukarestbe utazik.

Bombák Calaisra.

Basel, április 25. Vasárnap német repülőgépek Calaisra 6 bombát vetettek.

Az Unio újabb hadüzenetei.

Hága, április 25. Washingtoni jelentés szerint a szenatusban vita folyik, hogy az Unio üzenjen hadat Bulgáriának és Törökországnak is. A szenatus rövidesen dönteni fog a kérdésben.

Bolgár-török megegyezés.

Bécs, április 25. Bulgária és Törökország közt a keleti határ végleges megállapítására irányuló tárgyalások kielégítő megoldásra vezettek. Törökország a Bulgáriát érhető, további területgyarapodás esetére kompenzációt nem érvegyesíthet, de Törökországot az 1913. évi májusi megállapodás szerint töle nyert területei visszaszolgáltatásával kárpótolja.

Újabb hajóelsüllyesztések.

Berlin, április 25. (Wolff-jelentés.) Az Anglia körüli elzárt területen buvárhajóink újabb 22.000 tonna bruttó-hajóteret süllyesztettek el.

Nehéz ágyuharcok Arras körül.

Berlin, április 25. A Secolo párisi tudósítása szerint az angol frontnak Arras körüli része lezúdított a német nehéz ágyuk tüze alatt. A Somme menti csataternek jobbszárnyán nagy stratégiai vállalkozások és harcok vannak készülöben.

Ukraina követelése.

Basel, április 25. Az ukrán kormány Ukrajna részére követeli Krímiát és fekete-tengeri flottát. Az ukrán kormány tárgyalásokat folytat a flotta küldöttségével is.

Francia miniszterek kihallgatása.

Basel, április 25. Bryan, Ribot és Painleve volt minisztereket a francia kormány külügyi albizottsága megidézi és kihallgatja.

Szterényi vállalkozása megfiusult.

Wekerle előtérben.

Budapest, április 25.

A mai nap politikai eseményei teljesen megváltoztatták a tegnapi esti helyzetet, amelyből az látszott ki, hogy Szterényi vállalkozása sikerült. Az éjszakai és át mai nap tárgyalásai lehetetlenné tették Szterényit. Egyrészt a Károlyi-párt határozata, amely kijelenti, hogy nem megy bele a választójog elhalasztásába, mert nem lát garanciát Szterényi vállalkozásában; másrészt a munkapárt állás-

kihallgatja a Franciaországnak tett, de elutasított békekötési ügyében.

Párisi tovább agyuznak a németek.

Lugano, április 25. A Corriere della Sera párisi jelentése szerint a németek ismét lövik a francia fővárost messzehordó ágyúikkal. A kormány széleskörű intézkedéseket tett a lakosság védelmére. Ugyancsen lap jelentése szerint a szövetségesek katonai állásai és haditudósítói a frontra utaztak.

Az angolok súlyos veszteségei Alberinál.

Berlin, április 25. (Wolff.) Egy elfogott angol alezredes a st. quentini székesegyházról szólva kijelentette, hogy az az állítás, hogy a németek gyújtották fel a székesegyházat, abszurdum. A székesegyház a németeknek bizonyára jó megfigyelő állomásul szolgált és éppen ezért lövöldöztek az angolok a székesegyházra, amíg a franciák a szép építményt kímélni akarták.

Esti jelentés.

Berlin, április 25. A Wolff-ügynökség jelenti este: Six von Armin tábornok hadserege harcot vív a Kemel hegyért.

Maradnak a főispánok.

Budapest, április 25. Az eddigi megállapodások szerint, az összes főispánok megmaradnak a helyükön, azok kivételével, akik más szerephez jutnak. Ha Tóth János belügyminiszter marad, úgy marad Palugyai Móric államtitkár is, ez esetben pedig helyén marad minden főispán. Ha azonban Szalay László kultuszminiszteri államtitkár lesz belügyminiszter, úgy államtitkárja dr. Kelemen Béla szegedi főispán lesz. Ez esetben is maradnak a főispánok, mert Szalay László belügyminisztersége nem jelentene rendszorváltozást.

Marad a Seidler kormány.

Bécs, április 25. Az osztrák kormányválság meglepő fordulatot vett. A Seidler-kormány megmarad a helyén. Az urakkáza küldöttsége átadta Seidlernek a rezolúciót, de kijelentette, hogy ez nem jelenti támogatásuk megvonását. Seidler hangoztatta, hogy közte és Czernin között nem volt nézeteltérés. Az osztrák képviselőházat április 30-ikára hívták össze.

foglalása, amelyben szabadkezvet tart fenn a leendő kormánnyal szemben és nem egyezik bele a választójog elodázásába, harmadszor a szociálisták magatartása bebizonyították, hogy Szterényi kibontakozási tervét nem hajtja végre. Természetes, hogy a szociálisták nem lehetnek kevésbé radikálisak, mint a polgári demokrata pártok.

Igy a megegyezés a választójog öszig való kikapcsolásával nem jöhet létre. We-

kerle felszólalása és az a hatás, amelyet a megegyezésre buzdító beszéde a Ház nagy részére tett, megerősíti azt a felfogást, hogy Wekerle kap újra megbízást a kibontakozásra. Ez esetben Wekerle a 48-as alkotmánypárt csekély töredékével és a Károlyi-párttal találja magát szemben. A parlament kilencztedrésze támogatja Wekerlét.

Wekerle hívei, mintegy negyvenen, élükön Zichy János, Serényi Béla és Bethlen Istvánnal az Országos Kaszinóban ma este vacsorára jöttek össze. Fesztelen eszmecsere közben az a nézet alakult ki, hogy Kompromisszumnak, vagy koncentrációnak kell következni. Így a 48-as alkotmánypártban szakadás fog beállni.

Budapest, április 25.

Megbízható forrás szerint Szierényi József vállalkozása meghiúsultnak tekinthető. A képviselőház folyosóján beszéltek, hogy Szierényi egész nap tárgyalta különböző pártállású politikuskokkal, Tiszával történt tárgyalásából azonban kétségen kívül megállapítható, hogy nem képes megtalálni az alapot, mely a parlamenti békét helyreállítaná. Ennél fogva tudott dolog, hogy Szierényi legközelebb, talán már holnap Bécsbe utazik és visszaadja a királynak a megbízást. A magyar parlamentben még alig volt példa arra, hogy ily nagy nehézségekkel járjon kormányalakítás. Ugyiszólván negyedórától-negyedórára változott a párt csoportok hangulata.

Szierényi vállalkozásának meghiúsulásán leginkább az Andrássy-csoport dolgozott, segítettek az Apponyisták, sokat értett azonban Pallavicini György ögróf leleplező cikke, mely a P. L. mai számában jelent meg. Szierényit ez nagyon elkedvetlenítette és a kabinetalakításról már le is mondott.

Valószínűnek tartják, hogy Wekerle kap újabb megbízást kabinetalakításra és a kabinetben esetleg Szierényi megtartja tárcáját. A munkapárton erős a hangulat, hogy élükön Tiszával vállalkozzanak a kormányzásra. Ez nincs is kizárva. Teljes a homály és senki sem tudja, milyen lesz a kibontakozás.

Az indemnítási vita.

A képviselőház mai ülése.

Budapest, április 25.

Szász Károly elnök háromnegyed tizenegy órakor nyitotta meg a képviselőház mai ülést.

Bizony Ákos a függetlenségi és 48-as párt nevében szólalt fel. Levonja a konzekvenciákat és nem szavazza meg az indemnítást. A kormány helyesen cselekedett, amikor lemondott. A mi a designált miniszterelnököt és programját illeti, azzal akkor fog foglalkozni, ha bemutatkozik a Házban.

Kívánja a választójog mielőbb való megvalósítását. A megegyezés kédrésében pártja nem foglal állást, mert a megegyezés a kormány és a többség feladata. Ha gróf Tisza István beváltotta volna a királyi kéziratban levő ígéretet, akkor a választójog kérdése már régen elfenné intézve. (Ellentmondások a munkapárton.) Ilyen körülmények között nincs más

hátra, mit felosztani a Házat és elrendeli az új választásokat.

Polónyi Géza: Elvi szempontból nem helyes az indemnítási megegyezését. Elég volna, ha egy hónapig indemnítást adnánk, mert egy ismeretlen kormánynak adjuk, amely elnapoltatja a parlamentet. Tévedés azt hinni, hogy a királyi ígéret egy radikális választójogot tartalmaz. Felolvassa a király akkori kéziratát. (Annál a mondatnál, hogy a király a választójogot a nemzet aspirációi szerint óhajta megoldani, a munkapárt zajosan tapsol.)

Létay Ernő: Önök tévesen magyarázzák ezt a kéziratot.

Egy hang a munkapárton: Talán magával beszélt meg a király? Maga talán tudja, hogy akarja? (Nagy zaj.)

Szünet után Wekerle miniszterelnök szólalt fel. Polónyi követeli, hogy a közvélemény felvilágosíttassék. Kijelenti, hogy a kormányból többen tanácskoztak Tiszával és Teleszkyvel kétszer is, hogy megbeszéljék a megegyezés lehetőségét, de messze nem tárgyalásba nem bocsájtkozhattunk. Újra az volt, hogy egy választói javaslattal állapodjunk meg, mely anyira kiterjeszti a jogot, hogy e kérdés ne lehessen többé aktuális. Az ellentétek nem olyanok, hogy megfelelő jóakarattal létre ne lehetne hozni a megegyezést. Kijelenti, hogy ha a megegyezés nem lényegbe való változtatásokkal jár, akkor is támogatni fogja a megegyezésre való törekvést, mert egész politikai helyzetünk egy kiélezett, mint befelé egyváltos erőt kívánnak, úgy, hogy jövőnköt kockáztatjuk, ha azonnal munkához nem látunk. Én a választójog érdekének tartom, hogy a jog kiterjesztés minél előbb fogantasszassék. Az ország nagy bajokkal küzd, rossz termékek és más körülmények akadályozzák a munkát. Programunknak szociális és kulturális oldalai is vannak: meg akarjuk valósítani a magyar hadsereget, fokozni gazdasági tevékenységét kifejteti és a választójog mindezekre csak kiinduló pont lehet. Utal az eddigi tevékenységre, hivatkozik az adójavaslataira, melyek mindkét szociális követelményt kielégíti. Mindezek arra indították, hogy a megegyezés híve legyen. A differenciákat ki lehetett volna elégtelni. A királynak megvannak az ő magasabb irányelvei a jogok kiterjesztésében, a nemzeti szempontok megoldásában, de 3 nincs semmi tekintetben lekötve. Én bucsut mondok állásomnak, de nem bucsuzom a közéletből. (Taps, éljenzés.)

Haller István személyes kérdésben szól, majd Fényes László bírálja a lemondott kormányt, melynek bukását hatalmi túlérvés idézte elő.

Délután 4 órakor az elnök szünetet adott, melynek letelte után Fényes László folytatta beszédét. Szóvá tette a rekvirálás kumulativitását. Vádolja a jegyzőket, hogy nem teljesítik kötelességüket.

Jánosi Zoltán úgy látja, hogy a parlamentben a választójogot nem lehet megvalósítani, tehát vagy fel kell osztani a Házat, vagy pedig vegye át a kormányzást a munkapárt: végezze el a szükséges rekvirálást és egyéb aktuális dolgokat, de vállalja is a közvélemény előtt a felelősséget. Tagadja, hogy a házfelosztás háboruban erkölcsi lehetlenség volna. A kormány iránt csak addig volt bizalommal, míg választójogos volt, most azonban már csak ügyvivő, tehát bizalommal iránta nem viselkedik. A kiméletlen rekvirálást és a hadisegélyezés körüli hibákat teszi szóvá, majd a nagy népnomorrra mutat és követeli, hogy a központok millióit a tömegnyomor enyhítésére fordítsák. Rámutat arra, hogy Ausztriában a kisjövendelműek felségítésére 1 év alatt 300 milliót költöttek. Az ország legégetőbb kérdése a választójog. Akadémikusan magyarázza a demokrácia fogalmát. A betérjesztett javaslat minden, csak nem általános. A nők választójoga mellett foglal állást. Az indemnítást nem szavazza meg.

Apponyi Albert gróf néhány megjegyzést tesz az indemnítási alkotmányos volta szempontjából. Csak a magyar parlamentben

kötötték össze az indemnítást bizalmi kérdéssel. A lelépelt kormánynak az állam finánciális életéről kell tovább gondoskodnia. Nem akar reflektálni Jánosiank a választójogi javaslatra mondott kritikájára, csupán azt jegyzi meg, hogy az a javaslat maga is kompromisszum eredménye, melynek célja az volt, hogy végre nyugvópontot hozza az kérdést. Megegyezést kíván ő is, de helyesebb az új választás. Nem osztja Wekerle felfogását, hogy a differenciák csekélyek. Rendkívül komoly azonban az az elhatározás, hogy háboruban házfelosztás legyen. (Felkiáltások a munkapárton: Erkölcsi lehetlenség!) Ismerek én már más erkölcsi lehetlenségeket is. Ismeri azt, hogy a minden előrelátás nélkül megcsinált törvény folytán egy 8 évvel ezelőtt megválasztott parlamenti többség (nagy zaj), mely a nemzeti akarat ellenére választatot, utját állja a nemzeti reformoknak. A többségi párt nem a nemzeti akaratot képviseli. Miután meggyőződése szerint a megegyezés terén a megengedett határon túl nem lehet menni a nélkül, hogy messze nem bizalmatlanságot ne ébresztünk, nem támogathat olyan kormányt, mely e határokat túllépne. Az ország érdeke az, hogy azon társadalmi rétegek, melyek eddig vezető szerepet tölthettek be, ne csapódjanak be.

Tisza István gróf nem akart részt venni a vitában, de a felszólalások kényszerítik, hogy az elhangzottakra feleljen. Kijelenti, Apponyi nézetén van. Főcélja, hogy rövid nyilatkozatot olvasson Apponyira. Nézete, hogy a többség és kisebbség közt áthidalhatatlan az ellentét. A sorsdöntő pillanatban kardinális érdek megtalálni a megegyezés útját.

Pop Csicsó István nem szavazza meg az indemnítást. Ezzel az ülés végét ért.

A Magyar Vasutas Tisztviselők Egyesületének debreceni szervezete megalakult.

A magyar vasuti tisztviselők április 7-én tartott budapesti kongresszusa megalakította a Magyar Vasuti Tisztviselők Egyesületét. A debreceni üzletvezetőségi szervezet végrehajtó bizottsága az üzletvezetőség területén lakó tisztviselőket vasárnap, f. hó 21-én négygyűlésre hívta össze, hogy a szervezet tisztikarát megalakítsák.

A nagygyűlést Bernharth Sándor, a végrehajtóbizottság elnöke nyitotta meg. Voith György, a bizottság jegyzője, a budapesti kongresszusról számolt be, ezután a vasuti tisztviselők mozgalmát és ennek célját, valamint az egyesület jövő hivatását. Hegedűs János végrehajtóbizottsági titkár, az alapszabályokat ösmertette részletesen. A végrehajtóbizottság eléget téve ezzel feladatának, befejezte működését.

A nagygyűlés ezután megválasztotta az egyesület debreceni szervezetének tisztikarát, amely egyhangú választással a következőképpen alakult meg: elnök Bernharth Sándor, alelnök Farkas Lehel Attila, titkár Hegedűs János, helyettese Bartha János, jegyző Voith György, helyettese dr. Hortobágyi Elemér, főpénztárnok Winter Ödön, pénztári ellenőr Turai Miklós. Ezenkívül Debrecenből és az üzletvezetőség területéről 50 választmányi tagot jelölt ki a nagygyűlés.

Bernharth Sándor komoly, lelkes és mélytudású beszédben köszönte meg maga és a tisztikar nevében a választást, amelyet a jelenlevők nagy lelkesedéssel fogadtak. Ezzel a helyi szervezet működését megkezdi és bizonyára jelentős tényezője lesz a tisztviselői társadalomnak.

APOLLÓ	A bosszu földje
Ma, Pénteken	indiai dráma 5 felvonásban.
Előadások 5, 7 és 9 órákor.	Főszereplő: Rita Yolivet.

Színház.

MŰSOR:

A Csokonai-színházban.

Pénteken: A férj vadászni jár, bohózat 3 felvonásban. (Piros színlap, B bérlet.)

Szombaton délután: Csillagok leánya, mesejáték 4 felvonásban. (Gyermekelőadás.)

Szombaton este: Hivatalnok urak, színmű 4 felvonásban. (C bérlet.)

Vasárnap délután: János vitéz, operett, 3 felv.

Vasárnap este: Szultán operett, 3 felvonás.

A Vig-színházban.

Pénteken: A Verpeléti kisasszonyok, vigjáték és a Parasztszület, opera. Népszerű előadás, mérsékelt helyárrakkal.

Szombaton: Padlásszoba, operett 2 felvonás.

Vasárnap délután: Férj vadászni jár, bohózat (Piros színlap.)

Vasárnap este: Ezred apja, énekes bohózat.

László Gyula. A színtársulat prózai személyzetének egyik oszlopos tagja, rendezője László Gyula. Ez a derék művészember sok szép sikert aratott már itt. Tegnap az Elnémult harangokat elevenítették föl a Csokonai-színházban s ez az este ugy szólna egészen az övé volt. A László Gyula Todorescu Todorja erőtől, megértéstől duzzadó alakítás. Megérdemelt minden figyelmet és méltánylást, ami nem is maradt el. László Gyulának valóságos ovációt rendezett hálás közönsége: nyílt színen és felvonásvégén lelkesen tapsolta és bahréggal lepte meg.

Padlásszoba. (A színházi iroda jelentése.) Az idei szezonnak egyik kedvelt operettje kerül holnap színe hosszabb pihenő után a Vig-színházban. A Padlásszoba bájos zenéjével és különösen sikerült szerkesztésével kétségen kívül elsőrendű színházi szórakozást biztosítanak.

Mérsékelt helyárrakkal. (A színházi iroda jelentése.) Mérsékelt helyárrakkal kerül színe ma a Vig-színházban Than Gyula bájos és hangulatos vigjátéka, a Verpeléti kisasszonyok és a Parasztszület opera. Szerencsés összeállítású műsort nyújt a két fehér darab, amely egy hamarosan megkezdett vigjátékot és egy operát foglal magában. A Parasztszület operát Szenkár Gyula, az új karnagy dirigálja, akit a Csokonai-színházban való első vezénylése alkalmával a közönség tüntető rokonszenvvel fogadott.

Csillagok leánya. (A színházi iroda jelentése.) Szombaton délután gyermekelőadásban a Csillagok leánya című tündérmese kerül színe. Jegyek a rendkívül sikerült gyermekdarabra előre válthatók.

Férj vadászni jár. (A színházi iroda jelentése.) Pénteken B) bérletben kerül színe a pirosszínű bohózat, a Férj vadászni jár, amely eddig minden előadásával nagy érdeklődést keltett.

Örnagy ur. (A színházi iroda jelentése.) A jövő héten kerül felelevenítésre az Örnagy ur című pirosszínű vigjáték, amely a budapesti Vig-színháznak legsikerültebb cassa darabja volt s amely kacagató szellemes és ötletes jeleneteivel a közönséget állandó derűtségben tartja. A darabot Heltai igazgató rendezte, aki egyszerre mind a címszerepet is játssza, lévén az egyik legparádásabb szerepe.

A Belvárosi színház vendégjátéka a Vig-színházban. (A színházi iroda jelentése.) Május 4-én, 5-én és 6-án a Vig-színházban Kökény Ilona, Boross Géza, Vendrey Ferenc és Czegléd Gyula, a budapesti Belvárosi színház kitűnő művész tagjai fognak vendégszerepelni. Előreláthatólag nagyszabású kabaré-előadásban lesz része ez alkalommal a debreceni publikumnak, amely bevezetője lesz a Vig-színház nyári vendégjárásának. Borossék természetesen kitűnő és új műsort hoz-

nak magukkal. Így műsoron lesz: Földes Imrétől, A láthatatlan ember, Gábor Andortól, a Csend és a Tej-engedély, Szentes Bélától, Az első tanítvány című apró egyfelvonásos bohózatok. Boross Géza magánzámaival, Kökény Ilona sláger számaival és Czegléd Gyula saját szerzeményeivel egészítik ki a műsort.

Népszínmű-cyklus. Heltai Jenő igazgató bejelentette a városi tanácsnak, hogy májusban népszínmű-cyklust rendez a Csokonai-színházban. A városi tanács ezt örömdetesen vette tudomásul.

Cabiria I-ső és II-ik rész nyolc felvonásban. Minden idők legnagyobb és legbravúrosabb filmalkotását mutatja be az Urania teljes egészében. Az előadások három óráskor, hat órától kilencig és kilenc órától tízenként óráig. Jegyelővétel.

A bosszu földje című ötfelvonásos indiai drámát mutatja be pénteken az Apollo. A főszerepet Rita Jolivet játssza. Neve csakhamar népszerű lesz, mert ez az első filmje a legizgalmasabb attrakciók közé tartozik.

Ma délután jelenik meg a Színházi Figaró új száma gyönyörű képekkel s igen érdekes tartalommal.

Hirdetmény.

A zsirfogyasztás szabályozása.

Értesitem a város lakosságát, miszerint a zsirfogyasztás egységes szabályozása tárgyában a közérlemezési m. kir. miniszter ur a következő rendeletet bocsátotta ki: 89000—1918. VI. Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének. A m. kir. miniszterium 4782—1917 M. E. számú rendeletének 2. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a zsirfogyasztás egységes szabályozása érdekében a zsirból (sertészsir, margarin, növényzsir, növényi olaj, vagy emberi élvezetre alkalmas más zsiradék vagy olaj) és szalonnából fogyasztható mennyiséget további rendelkezésemig a következőkben állapítom meg:

Az egy-egy személy által fogyasztható havi adag az említett zsiradékokból összesen általában legfeljebb 42 (negyvenkét) dkg., mely sertészsirnál megfelelő 48 dkg. szalonnának.

Az ipari, valamint nem a mezőgazdaságban foglalkoztatott nehéz testi munkások ellátásánál indokolt esetekben a kivételeket esetről-esetre a szükséghez képest fogom megállapítani.

A rendes (állandó) mezőgazdasági munkások (ideértve a cselédeket és hadifoglyokat is) legfeljebb havi 1 és fél kg. ez a két csoportba tartozók közül pedig azok, akik aratásnál, hordásnál, vagy cséplésnél vannak foglalkoztatva, e munkák végzése közben legfeljebb havi 3 kg. zsiradékot fogyaszthatnak.

A most megállapított fejadagok nagyobb mennyiség tehát hatóságok, beszerzési csoportok, vállalatok, munkaadók stb. által ellátandók számára semmi esetre ki nem szolgáltatható.

Debrecen, 1918. április 25.

A polgármester helyett.

Dr. Várhelyi tanács.

Ujdonságok.

Ünnepi istentisztelet Zita királyné névnapján. Zita királyné névnapján a római, kath. templomban ünnepi istentisztelet tartanak, amelyen Gróf Ferenc pércsoplo-bános celebrál misét fénves segédlettel. Az istentiszteleten a városi tanács képviselőiben Csóka Sámuel főjegyző, Szabó Kálmán tb. főjegyző, dr. Tóth Emil tanácsnok és Kondor Kálmán főszámvevő jelennek meg.

A Debreceni Feministák Egyesülete tanácsadó irodája hétköznaponként a Kereskedelmi Társulat palotájában működik, ugyanott van a varroda is, ahol az egyesület tagjai maguk szabják és varrják a szegény gyermekek ruháit. Eddig 96 gyermeket ruháztak fel, ami csak úgy volt lehetséges, hogy más adakozásokon kívül e célt szolgálta a március hó 15-én a Vig-színházban rendezett hangver-

seny 1450 K 30 f.-nyi tiszta jövedelme. (Drutro bővítél 2628 K 30 f., kiadás 1169 K.) Az egyesület ez uton is hálás köszönetét fejezi ki Tausche Antal százados urnak és Fábry Irma urnőnek, kik művészetüket ingyen állították a nemes cél szolgálatába, továbbá Heltai Jenő igazgató urnak és következő felülfizetőknék: dr. Láng Sándorné 40 K, Debrecen szab. kir. város 30 K, Léderer Luise 12 K, N. N. 10 K, Bégl 10 K.

Ajánlat a nagyerdei cserfakéreg kitermelésére. Klenys Pál, nagyerdei fakereskedő, előnyös ajánlatot tett a nagyerdei cserfakéreg kitermelésére. E szerint a város a fakitermelésnél körülbelül 25,000 korona megtakarítást ér el s 1500 öl kitermelt tűzifához jut. A városi tanács az ajánlatot elfogadta.

A mentelmi jog felfüggesztése. A képviselőház mentelmi bizottsága ma délután ülést tartott, ameylen Baross János és Hámory László képviselők mentelmi jogát felfüggesztették.

Hangverseny Füredi Sándor hegedűművész holnap, szombaton este tartandó hangversenyének egyik érdekessége Mándy Zoltán által készített új hegedűnek a bemutatása lesz. A magyar iparművészet e remekén fog egy számot előadni a mester. Alkalmunk lesz meggyőződni arról, hogy egy új hegedű is nemcsak szólhat, ha jól meg van készítve. Jegyek még kaphatók Csáthy könyvkereskedésében, 5, 4, 3 és 2 koronáért ülőhelyek, 1 koronáért állóhely. A hangverseny tiszta jövedelmének fele az Augusztia Szanatórium beteg katonáit javára fordítatik.

Vasúti rendőrség a monarchiában. A hadügyi és honvédelmi miniszterek a máv. igazgatóságával és a fővárosi rendőrfőkapitánysággal folytatott tárgyalásokat a vasúti rendőrség felállítására vonatkozólag bevégezték. A monarchiát 32 kerületre fogják osztani.

A Kath. Népszövetségi Otthon választmánya I. hó 27-én d. u. 6 órakor rendes ülést tart.

Az osztrák kormány is megbukott. Bécsből jelentik: Seidler osztrák miniszterelnök tegnap kihallgatásra ment ő felségéhez és benyújtotta az egész kormány lemondását, melyet ő felsége elfogadott. Seidler utódjául Sylva-Tarouca minisztert, gróf Schockenburg belügyi és báró Banhans vasutügyi minisztereket emlegetik.

A Hommokkerti Ref. Olvasó Egylet választmánya és a kertbirtokosság választmánya 1918. április 21-én együttes ülést tartott Patay József elnökletével. Az ülésnek egyetlen tárgya: állásfoglalás a képviselőválasztás ügyében. A választmány egyhangulag dr. Nyíri Ernő kerteségi ügyész mellett foglalt állást. A határozat indokolása következő: Dr. Nyíri Ernő másfél évtizedes közeleti működésével állandóan bebizonyította, hogy önzetlenül dolgozik a köz érdekében és hogy alaposan ismeri a kispolgárság, közelebből a kerteségek bajait, azoknak sérelmeit. Másfelől pedig dr. Nyíri híve az általános választójognak és ezzel kapcsolatos demokratikus intézmények létesítésének. Ennélfogva a kertesvezetőség mint képviselőjelöltet támogatja.

Melyik középpont maradjon meg? Az aradi kereskedelmi és iparkamara kereskedelmi osztálya tegnap tárgyalta a kereskedelmi miniszternek a középpontok megszüntetésére vonatkozó leiratát. Az elnökség azt a javaslatot tette, hogy a kamara követelje a Haditerményen, a Cukorközépponton és a Takarmányközépponton kívül az összes középpontoknak már a háboru alatt való megszüntetését. A középpontok hatáskörébe tartozó cikkeket rögtön szabaddá kell tenni.

Az izr. hitközségi tagok figyelmébe! A Deák Ferenc-utcai templomban az istentiszteletek — további intézkedésig — a következő időben tartanak: Péntek este negyed 8 órakor, szombat reggel 7 órakor és d. e. fél 11 órakor, Szombat d. u. 5 órakor és este fél 9 órakor. Hétköznapokon reggel háromnegyed 7 és este háromnegyed 8 órakor.

Frank Sándor nőidivat céghez selymek nagyválasztékban érkeztek és olcsó árakban árusítja. Piac-utca 42. Telefon 12-56.

URANIA
Ma,
Pénteken
Előadások:
6-tól 9-ig
9-től 12-ig.

Háromórás előadások.
Cabiria
I. és II. rész
Történelmi regény a Krisztus előtti
harmadik századból, 8 felvonásban.

Védekezés a kártékony állatok ellen. A kártékony állatok (rovarek) és élécsodai növények ellen való védekezés tárgyában, múlt évi január 29-én 80500. sz. a. valamennyi vármegyére és városi törvényhatósághoz" irányított rendelkezéssel utalással ebben az évben is figyelmertetem a törvényhatóságok, hogy hasson oda, hogy a gazdaságosság a védekezés tekintetében reá. hátruló teendőket a termelés sikerének biztosítása érdekében a lehetőséghez képest ebben az évben is buzgalommal igyekezzenek teljesíteni és ehhez képest utalok a hernyók és cserebogarak irtására 5000—1011. sz. a., a vértetű irtásról, az 1899. évi 9679. sz. a. a cukor és takarmányrétáp pusztító lisztes repabarkó s a nagy hamvas vincellér bogarak irtásáról 1908 évi 33900. sz. a. az aranka bogarak irtásáról 1904. évi 36451. sz. a. és a tengeri (kukoricai), mely elleni védekezéséről 1917. évi 31000. és 35000 sz. a. kiadott földmiv. min. közzétett cikkeiben foglaltakra. A mező pockoknak (egérnek) nagyobb mértékben való elszaporodása esetén az 1894. évi XII. t. c. 54. §-a értelmében a törvényhatóság első tisztviselőjének kötelessége a szükséges intézkedéseket azonnal s különösen oly irányban megtenni, hogy a birtokok már korai tavasszal, a pockokat vízzel kiöntsék, illetőleg a szántás alkalmával agyonverjék. (34000—1917. sz. E. M. közzététel.) Figyelmeztetni kell továbbá, a közösi (városi) előjárásokat arra is, hogy a felsorolt káros állatok (rovarek) ellen való okoszerü védekezést részletesen ismertető utasításoknak a szükséges példányszámban leendő megszerzése iránt közvetlenül a m. kir. állami rovarügyi állomáshoz (Budapest, II. ker. Kitabel Pál-u. 1.) forduljanak. Bár a jelenlegi viszonyok még mindig fokozott tevékenységet és gondot rónak ugy a gazdákra, mint a hatósági közegekre, mégis bizalommal számíthat az irás és védekezés fontosságának tudatában a gazdaságosság felkiismeretesen meg fog felelni törvényszabta kötelességeinek, a hatóságok pedig iparkodni fognak ezt a szükséges figyelmeztetéseket kelte időben való megtevélet, az utasítások megadása és a megtevélet ellenőrzés által hatékonyan előmozdítani. Budapest, 1918. évi február hó 5. A miniszter helyett: Bartók s. k. államtitkár.

Mindennemü üveg és porcellán áruk nagyban és kicsinyben előnös árban beszeresettek Blatiner Gyula cégnél Debrecen, Royal-szállóval szemben. Telefon 4-68. sz.

Bözsí ne sirjon . . . Elmentek a házárók . . . Minden csak komédia, gyönyörű lettük kaphatók Antalfynál, szent Anna-u. 13.

Halálozások.

Halálozás. Mélyen szomorodott szívvel tudatjuk, hogy felejthetetlen kedves kis leányunk, szeretett testvérünk, unokánk, kis hugunk és áldott emlékü rokonunk: **Nagy Juliska** aratlan életének 8. évében, hosszas, fájdalmas szenvedés után folyó április hó 24-én éjjeli 12 órakor visszamedta felkét Teremtőjének. Kedves kis halottunk földi részzeit folyó április hó 26-án, pénteken délután 5 órakor fogjuk Maróthy György-utca 38. számú házunktól, a református egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Péterfia-utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Végtesztességükre rokonainkat, ismerőseinket fájó szívvel meghívjuk. Aidas és béke porairal Bánatos szülei: polgár Nagy János és neje László Erzsike. Szerető testvérei: Erzsike, János és Katica. Nagyszülei: özv. Nagy Sándorné Barcz Erzsébet, özv. László Jánosné Tóth Julianna. Keresztzülei: polgár Apók József és neje Csapó Juliska. Nagybátyjai, nagynénjei, unokatestvérei, közeli és távoli rokonaink nevében is. A temetést Dankó temetkezési vállalat, Kossuth-u. 6. sz., rendezi.

Elhunyt Batai leány. Mélyen szomorodott szívvel tudatjuk, hogy szeretett kis leányunk, testvérünk, unokám és áldott emlékü kis rokonunk: **Janki Rózsika** ifjú életének 16. évében folyó április hó 24-én éjjeli 1 órakor váratlanul elhunyt. Kedves kis halottunk földi részzeit folyó április hó 26-án, pénteken délután 3 órakor fogjuk Rakovszki-utca 38. számú házunktól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Végtesztességükre rokonainkat, ismerőseinket s az elhunytak barátait fájó szívvel meghívjuk. Aidas és béke porairal Bánatos szülei: Banki István nejevel Végh Máriával. Szerető testvérei: Mariska, Ferenc, Juliska, Katica és Margit. Nagymamája: özv. Végh Andrásné Erdi. Zsuzsanna. Nagybátyjai és nagynénjei, özv. Török Sándorné Janki Zsuzsanna gyermekeivel, Kiss Lajos nejevel Janki Juliannával és leányuk, özv. Végh Andrásné Nagy Eszter gyermekeivel. Végh János nejevel Borbély Juliannával és gyermekek, Végh Mihály nejevel Osváth Gizellával és gyermekek, Végh István (orosz fogoly) nejevel Lakatos Eszterrel és gyermekek, Végh Ferenc nejevel Tóth Zsófiával és gyermekek, Szerető keresztapja: Juhász Zsigmond gyermekeivel. Számos közeli és távoli rokon nevében is. A temetést Dankó temetkezési vállalat, Kossuth-u. 6. sz., rendezi.

Halálozás. Mélyeség fájdalomtól leestíjott szívvel, de isten boics végzetesen megnyugodva tudatjuk, hogy felejthetetlen jó felesége, édes anyám, anyósom, nagymamám, testvérünk, sógoránk és kedves emlékü jó rokonunk: **Pece Sándorné Kövéri Terézia** életének 50-ik, boldog házasságának 25-ik évében, 8 hónap sulyos és kínos szenvedés után, 1918. április 24-én esti 11 órakor csendesen elhunyt. Kedves halottunk földi részzeit 1918. évi április 26-án, pénteken délután 3 órakor fogjuk a Simonffy-utca 1/b. számú lakásunkról a görög káth. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Hatvan útsai temetőben örök nyugalomra helyezni. Végtesztességükre rokonainkat, barátainkat, jó ismerőseinket fájó szívvel meghívjuk. Aidas és béke porairal Bánatos szülei: polgár Apók József és neje Csapó Juliska. Szerető testvérei: Erzsike, János és Katica. Nagyszülei: özv. Nagy Sándorné Barcz Erzsébet, özv. László Jánosné Tóth Julianna. Keresztzülei: polgár Apók József és neje Csapó Juliska. Nagybátyjai, nagynénjei, unokatestvérei, közeli és távoli rokonaink nevében is. A temetést Dankó temetkezési vállalat, Kossuth-u. 6. sz., rendezi.

Naponta friss paraj (spenót)

kapható a **Élelmezési Hivatalnál** lehetőleg **5 kilogramon felüli tételekben**, kinnérve maximális áron. Előjegyzéseket kórházaktól és katonai intézményektől is elfogadjunk.

Árverési hirdetmény

A debreceni kir. járásbírósnak 1917. Ph. II. 5198-5 számú végzése folytán közírre tételek, miszerint Sinka János és társai részére 6000 kor. tőke és járulékaik erejéig 1917. évi március hó 12-én bíróság lefoglalt és 610 koronára becsült bútortok, varrószép és egyéb ingóságok 1918. évi április hó 26-án, délután 3 órakor kezdődő vendő és Debrecenben, **Homokkerti, Bujdosó-utca 6. sz.** alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénztetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. Megjegyzetetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debrecen, 1918. évi április hó 11. napján. **Tihanyi Vilmos**, kir. bír. végrehajtó.

Keresünk részben való megmunkálásra

csomaga szőlővel beültetett srőlőtelepet, melynek megmunkálásához csupán a kézi munkaerőt szolgálátja a munkavállaló. — Használó életében vállalkunk szénát, lucernát, löherét, búkkönyvet részbeni lakásalásra. — Bővebb felvilágosítást nyújt: 3. honvéd pótzászlóalj élélmező tisztje, Péterfia-u. 58. sz. I. emelet, 36. ajtó.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszerű beiktatása tíz szög két korona. Minden további szó husz fillér. A vasárnap szám részére feladott legkisebb apróhirdetés három korona. Minden további szó harminc fillér.

Eladás: 37. februáson felcspó teljesen új eladó. Miklós-utca 31., sarokház. 4908

Bőr garatúra jó állapotban eladó. — Megtekinthető Vármegeháza, I. emelet, 35. ajtó. 4909

Savanyú liba és libatöl eladó. Magos-utca 13. 4971

Ajánlat

Cukorka előkészítők nyelvében! Allandó nagy raktárt tartok kávé és tej krém valamint savanyú karamellákban. Lindenfeld J. Jenő fűszermegy. kereskedő. 4987

Téska kapható a városi házipénztárnál a déli-élelti hivatalos órák alatt. 4900

Gazdák, szőlő és földbirtokok ügyeinekben! Ráczkó, Raiffa, Képor, Kötöző-fonal, Papírspárga, — Tarlórépamag, Takarmány répamag, Muhar mag legelőszobában kapható nagyban és kicsinyben: Köntsek Géza fűszer és megkereskedésében. 4946

Költözötést vállal Bernéth szállító Szepességi-utca 12. Telefon szám 14—90. 4949

A legújabb minták most készülték nagy választékban, női ruhák előkészítéshez. Füstös, házimunka üzletben. Ferenc József-ut 2. 4958

Nagy szoba bútorral és egy a nélkül május 15-ére — kiadó. Simonffy-ut. 7. szám. II. em. 4963

Takarmány répamag, duzzasztva, kapható: Kiss Andor, Csapó-u. 100. 4965

Kereslet

Arany-ékszert, briliáns, zálogjegyet vesd megvásárolni házhoz is elmegy. Steiner Mihály, Szachenyi-u. 19.

Házmeztérnet gyermektelemt május 1-re keresek. Bathyányi 11. 4927

Szobaleányt felveszek. Bathyányi-u 13. 4926

Varró leányok felvételnek. — Weisz Stefánia, Szachenyi-utca 23. 4943

Tanuló és kézi leány fizetéssel felvétetik. Aszódinál, — Kalap üzlet. Piac-u. 77. 4960

Éjjeli-őr felvétetik Stern kofegyárban. 4945

Egy kisebb szoba, iparos — család részére keresetlik, ajánlatot „iparos” jellegre a kiadóhivatalban. Egyes hutor darabok is megvevőkre keresetnek. 4932

Egy teljesen külön bejáratú butorított szoba, barnyok melletti utcában is keres, garzon meg ember, lehetőleg idősebb, magának asszonytál, cím a kiadóhivatalban. 4957

Előszett egy szines gyönyörű fűzők, nagy ardeit végálmománál, lenne 8 koronára, zsekendő és Havas Lili névjegyvel. Megtaláló Miklós-utca 42. szám alá adja be jutalom ellen. 4900

Szö. birtokosoknak

ajánlok I. minőségű papír kötőzőfontalat eredeti kiadásban, míg a készlet tart. **Lindenfeld J. Jenő** fűszerkereskedő.

Megbízható házaspár, ki a kertészethez és baromfi neveléshez felvétetik. Erteszteni lehet az Ipartestületi jegyzőnél. 4964

Irodában kisasszony gyakorlati felvétetik. Írásbeli ajánlatok Klar Andor Rt.-nál (Hunyadi-utca 17.) nyújtandók be. 4962

Eladás

Eladó föld az Öndődön 3 hold 1000 □ öl föld eladó. Krt. Péterfia-u. 16. sz. alatt. 4922

Egy komplet 1316 fényképezőgépet eladó. Hatvan-utca 30. 4912

Eladó a Varga-u. 30. sz. sarok ház. Ertekezni Péterfia-utca 16. sz. a. 4917

Zsup szalma-eladó. Ertekezni Hunyadi-u. 16. 4923

Eladó deska fa és vasajtók — ablakok, vasírócsok, zsebk. komplett szövetnyak, csatorna, csővezeték és rúcsok, fa és kőlép-ecskék, lepos és kupas cserepek és különféle deska építési anyagok. Megtekinthetők a Berczy-u. 7. sz. építési telen tanítói árvaház mellett. 4917

Eladó sarokház, központban, három üzlet és három modern lakással. Cím: kiadóhivatalban. 4947

Eladó új 40 máster vörösvillanyzsinór, hozzávaló felszereléssel. Kligyó-u. 55. 4951

Cimbalom, pedálos, kinttő hang eladó. Csapó-u. 100 4956

Eladó nagy sparhelt és többféle butor, Varga-utca szám., kifőzőszob. 4938

Divat selyem utcai ruhák nyerselyem hozzákapható eladó. Hatvan-utca 37., jobbra. 4928

Új rózsaszín selyemruhá, gyász mintás eladó. Nagyerdő, Vörösdé. 4955

Egy 5 hetes jó kövér bonyu eladó. Kar-u. 9. 4920

Divat granadit ruha eladó. Bathyányi-u. 5. 4948

Fénykép. Bátorok fényképek, egyen egy kőtelben, 1 korona. Kis angolok Rendkívül érdekes megv. Ára egy korona. Diszkrétésben két korona. Parasztság. Népszavazás 3. februárban. Ára egy korona. Nem lehet selyem megv. Ára 30 fillér. Kapható a kiadóhivatalban.